

2. Marty`nyuk V. Tvory` dlya bandury` / muzy`chna redakciya ta vporyadkuvannya S. Ovcharovoyi / V. Marty`nyuk. – Ternopil`: Navchal`na kny`ga – Bogdan, 2011. – 56 s.

3. Oleksiyenko O. V. Tvorchist` My`koly` Dremlyugy` i proces stanovlennya bandurnogo repertuaru. – Avtoreferat dy`sertaciyi na zdobuttya naukovoogo stupenya kandy`data my`stecz-tvoznavstva za special`nistyu 17.00.03 – Muzy`chne my`stecztvo / O. V. Oleksiyenko. – Nacional`na muzy`chna akademiya Ukrainy` im. P. I. Chajkovs`kogo. – Ky`yiv, 2003. – 16 s.

4. Farhutdy`nova S. G. Dy`alogy`cheskaya pry`roda kul`tury barokko. / S. G. Farhutdy`nova. – Dy`sertaciya na zdobuttya naukovoogo stupenya kandy`data kul`turologiyi za special`nistyu 26.00.01.– Teoriya ta istoriya kul`tury`. – Ny`zhn`ovartovs`k, 2005. – 148 s.

УДК 78.072

Безпала Світлана Станіславівна,
викладач кафедри історії, теорії та практики культури
Чернігівського інституту мистецтв та менеджменту культури
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв,
здобувач Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
sveta84musik@mail.ru

СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ ОСМИСЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ДЖАЗУ

Стаття присвячена дослідженню вітчизняної джазології. Розглядаються типові форми музикознавчої діяльності: музично-журналістські (джазові радіопередачі, телепрограми, Інтернет-сайти, музично-критичні публікації), наукові та науково-популярні (статті, дисертації, довідкова література). На основі їх вивчення формується чітке уявлення про сьогоденний рівень цієї галузі та перспективи її подальшого розвитку.

Ключові слова: джаз, джазологія, джазова журналістика, музична критика, форми музичної журналістики, наукові дослідження.

Беспалая Светлана Станиславовна,
преподаватель кафедры истории, теории и практики культуры
Черниговского института искусств и менеджмента культуры
Национальной академии руководящих кадров культуры и искусств,
соискатель Национальной академии руководящих кадров культуры и искусств

СОВРЕМЕННЫЙ УРОВЕНЬ ОСМЫСЛЕНИЯ УКРАИНСКОГО ДЖАЗА

Статья посвящена исследованию отечественной джазологии. Рассматриваются типовые формы музыковедческой деятельности: музыкально- журналистские (джазовые радиопередачи, телепрограммы, Интернет-сайты, музыкально-критические публикации), научные и научно-популярные (статьи, диссертации, справочная литература). На основе их изучения формируется четкое представление о сегодняшнем уровне данной отрасли и перспективах её дальнейшего развития.

Ключевые слова: джаз, джазология, джазовая журналистика, музыкальная критика, формы музыкальной журналистики, научные исследования.

*Bespalaya Svetlana,
lecturer of the department of history, theory and practice of culture
of the Chernigov institute of arts and management of culture
of the National academy of managerial staff of culture and arts,
postgraduate student of the National academy of managerial staff
of culture and arts*

CURRENT LEVEL OF COMPREHENSION OF UKRAINIAN JAZZ

The article investigates the domestic jazzology. The standard forms of musicological activities: musical-journalistic (jazz radio, TV programs, internet sites, music and critical publications), scientific and education (articles, dissertations, reference books) are considered. Based on their study a clear view of the current level and the prospects for the further development of this industry is formed.

Key words: jazz, jazzology, jazz journalism, music criticism, music journalism forms, research.

Мистецтво джазу на сьогодні є вкоріненим та усвідомленим складником музичної культури багатьох країн світу. Якщо зарубіжними дослідниками (американськими та європейськими) його вивчення було активно розпочате ще в середині ХХ століття, то в нашій країні воно відбулося значно пізніше, що пояснюється далеко неоднозначним ставленням до жанру, «буржуазного» за своїм походженням.

У нашій статті йтиметься про досить складний шлях поступового усвідомлення джазової практики, її історії та теорії вітчизняною громадськістю. Таке завдання виглядає досить актуальним у світлі потреб сьогодення – становлення розгалуженої системи навчання, ширше – музичного виховання нашого суспільства. Тому мета цієї розвідки – сформулювати певне уявлення про рівень осмислення українського джазу на сучасному етапі та перспективи розвитку такої галузі як вітчизняна джазологія. Відповідно, основну увагу буде приділено поширеним формам осмислення джазу в Україні, їх систематиці та типологізації.

Автори середини ХХ століття (М. Бялік, Ю. Малишев, А. Чернов, Г. Шнеерсон) розглядали джаз як одне з відгалужень легкої музики. Деяку іншу позицію займали В. Мисовський та В. Фейертаг, які у своєму невеличкому нарисі «Джаз», надрукованому 1960 р., стверджували, що це новий різновид музики, який базується на народній творчості, та диференціювали його на "комерційний" та самобутній – «справжній» джаз [3]. Тоді до вжитку увійшли терміни «серйозний джаз» та «легка музика». Такий підхід тотожній американському, утіленням якого слід вважати визначення джазу, дане дослідником Френсісом Ньютоном: «світ джазу включає в себе велику кількість сучасних популярних розваг та комерційної музики, які глибоко трансформувалися під впливом джазу» [4; 9].

Спочатку дослідники особливу увагу приділяли вивченню зарубіжного досвіду. За спогадами відомого ентузіаста жанру Юрія Верменича, «...стихійно з'явилися любителі-перекладачі... Вони випускали саморобні книги про джаз (тобто джазовий «самвидав»), розсилали їх по інших клубах, обмінювалися, ро-

змножували і, загалом, зробили немало. Підсумки їхніх спонтанних зусиль у різних містах за 30 років (1960–1990) говорять самі за себе – вони налічують більше 60 найменувань джазової літератури російською мовою. Це книги з історії і соціології джазу, біографічні і довідкові видання, енциклопедії і збірки статей, інструментальні посібники й оригінальні роботи...» [6].

Пізніше на підставі цих перекладів у 70-х та 80-х роках ХХ ст. поступово створюється і вітчизняна література, присвячена цій галузі: підручники, довідники, хрестоматії Замолоди І.С., Манілова В.А., Молоткова В.А., Серебряного М.О., Симоненка В.С. З'являється передрук нотних видань окремих зарубіжних праць, зокрема Вассербергера І., Горвата І., Івенса Л. та інших. Цим посібникам передували вступні статті, автори яких торкалися загальних питань джазу: історії, ролі в музичному мистецтві, тощо. Отже, у цей час вже склалося певне підґрунтя для подальшого розвитку в нашій країні такої галузі як спеціалізована публіцистика (інакше джазова критика). Під останньою мається на увазі «форма реалізації особливої музично-літературної діяльності, яка належить до системи прикладного музикознавства. Тобто музична журналістика може служити засобом виходу як музичної критики (оцінювальної думки), так і музичного просвітництва, популяризації та пропаганди, будь якої публіцистики, спрямованої на музично-культурний процес» [2; 13].

Діапазон форм музичної журналістики досить широкий і залежить частогусто від конкретної площини «реагування» на ті чи інші явища. Так, наприклад, досить поширені в сучасній практиці є музичні передачі в ЗМІ (засоби музичної комунікації), де транслювання музичних композицій супроводжується більш менш розгорнутим текстовим коментарем. Зокрема, сталою формою в цьому відношенні є, перш за все, радіопередачі.

Запозичена з американської практики (взірець – «Час джазу» У. Кановера на радіостанції «Голос Америки»), вона поширилась у нашій країні зі 70-х років. Із числа перших радіопередач слід згадати програми, присвячені джазу: на каналі «Промінь» Українського радіо – «Джазова сцена» О. Васильєва, на першому радіоканалі (80–90 рр.) – «25 хвилин джазу» М. М. Амосова (1974–1985 рр.) та «Година меломана» О. Когана (з 1992 р.). Сьогодні цей тип «концерту з коментарем» репрезентують щотижневі радіопередачі: на хвилі національного радіо – «600 секунд джазу» П. Григор'євої, «Джаз-клуб» О. Когана та «На хвилі джазу» (із різними ведучими) на радіо «Культура». У них висвітлюється це специфічне мистецтво крізь призму минулого та сьогодення, представляються в ефірі найкращі записи українських та зарубіжних музикантів, а також огляди подій сучасного джазового життя – концертів, фестивалів, конкурсів, радіопрезентації CD-альбомів або інших джазових проектів.

Дещо пізніше, починаючи з 90-х років, поширюється її телевізійний аналог, наприклад: «Джаз-біржа» запорізької телекомпанії «Хортиця», автор і ведучий В. Гітін (1991 р.); «Джаз до дванадцятої» творчого об'єднання «Промінь», ведучий Д. Гальона; «35 хвилин джазу» телекомпанії «Тет-а-тет», автор-ведучий Л. Гольдштейн (1992 р.). Однак ця форма, як показала практика, виявилася несистематичною та нетривалою, адже вихід в ефір вищезгаданих програм через деякий час припинився. Сьогодні ж є спроби поновлення цього

жанру. Першим прикладом може бути нова телепрограма – «Ad Libitum» І. Закуса та Р. Іванова на телеканалі М1 (2012 р.). Ідея програми – творчий експеримент у співпраці музикантів різних жанрів: поп, джаз, рок, електроніка. Програма проходить у формі концертних вечорів та джем-сейшену в умовах клубної атмосфери. Оскільки вийшли у світ тільки шість випусків програми, дуже складно на цю мить прогнозувати її життєздатність. Другим прикладом цього жанру є щотижнева джазова телевізійна програма «Jazz з Олексієм Коганом» – спільний проект фестивалю «Jazz in Kiev» та телеканалу ТВі, яка почала виходити в ефір 2 вересня 2012 року як реклама київського джаз-фестивалю. Вона складається з восьми випусків, кожний із яких присвячений огляду творчості одного з відомих вітчизняних джаз-лідерів та колективів: Ю. Роми, Є. Чупахіна та «Acoustic Quartet», Д. «Бобіна» Александрова та солістам «Kiev Big Band», М. Гладецького, О. Саранчина. В програмі так само брали участь і інші відомі музиканти. Схожим телевізійним проектом, але поза межами столиці, є «Джазовий тиждень» на каналі ВДТ-6, присвячений кращим виступам музикантів, які брали участь у "Міжнародних днях джазової музики у Вінниці" за останні десять років.

На підставі усіх вищезгаданих програм можна визначити роль музичного журналіста як стрижневу з широким колом завдань, – від процедури ознайомлення слухачів або глядачів із музикантами-учасниками передач, до спроб обговорення конкретних деталей музикування і навіть загальних проблем функціонування жанру в певних історичних, географічних і соціальних умовах. Звичайною метою такої роботи є створення цілісного уявлення про цих музикантів (своєрідного їхнього «портрету»). Як правило, ведучий програми діє за більш-менш типовим планом, «розпитуючи» музикантів про їхній життєвий шлях, особливості створення тих чи інших композицій, виявляючи ставлення до різних явищ в царині джазу. Разом із тим, такий тип діяльності дозволяє використовувати і нетрадиційні форми, як, наприклад, зробив О. Коган, спілкуючись із київським піаністом Олексієм Саранчиним, коли надавав можливість останньому зімпровізувати в різних стильових манерах чи просив назвати імена виконавців щойно продемонстрованих «невідомих» записів. (Щось подібне до музичної вікторини).

Більш активна участь музичних журналістів передбачається формою, яка за останні роки почала швидко розвиватися завдяки прогресу технічних та інформаційних можливостей – Інтернет-сайти (так звані джаз-портали). Назвемо два найвідоміших: всеукраїнський джазовий портал «uajazz.com» та «jazz in Kiev». Ці практично рівноцінні за змістом сайти складаються з таких розділів: останні події, нові проекти, статті та інтерв'ю, довідки про сучасних українських музикантів, дискографія, посилання на світові джаз-портали та Інтернет-радіо, інформація про журналістів та продюсерів, роботи яких розміщено на сторінках сайтів (О. Когана, І. Кондратова, К. Овсянникова, Є. Стрижевської та ін.). З одного боку, важливим завданням таких порталів є популяризація, пропаганда, розповсюдження матеріалів, присвячених цьому жанру, а з іншого – можливість зворотньої реакції у вигляді відгуків читачів стосовно різних фактів, подій, явищ цієї галузі, актуальних зараз.

Найбільш поширеною і звичною в Україні формою є друковані матеріали (популярні статті, інтерв'ю, реклами, програми концертів та фестивалів), які можна зустріти в таких газетах як «Дзеркало тижня», «День», «Київські відомості», «Киевский телеграфЪ», «Освіта України», «Без цензури» та журналах «Аристократ», «Бізнес», «Нота», «ПК». Наслідуючи американський приклад (маються на увазі спеціалізовані джазові журнали «Down Beat», «Metronome», «Jazz Times» та інші), в Україні 2006 року побачив світ перший і поки що єдиний журнал «Джаз» (періодичність його виходу – раз на два місяці). У цьому виданні висвітлюють події сучасного джазового життя країни; надають рецензії до концертів, фестивалів України та зарубіжжя; публікують інтерв'ю відомих музикантів, продюсерів, педагогів; повідомляють про нову продукцію студій звукозапису, різні музичні новини, тощо; друкують матеріали з історії джазу, зокрема «Лексикон джазу» В. Симоненка, та інше. Тобто загальна функція журналу – інформаційно-просвітницька. Деякий час у ньому знаходила місце й аналітично-оціночна критика Ольги Кізлової, яка, до речі, є досить помітною постаттю в цій галузі, оскільки має доволі тривалий досвід роботи та намагається не залишати поза увагою жодної джазової події. З 2006 по 2009 рік вона виконувала функцію головного редактора цього журналу. Зміст та тематика її статей дуже різноманітні, але типові для журналістики. На сторінках робіт цього автора висвітлюються загальні проблеми та питання функціонування українського джазу (зокрема, у статтях: «Как живет джаз в Украине», «Свой путь украинского джаза»); відображаються деякі питання джазової освіти («Джазу нужно серьезно учиться», «О детском джазе и трудностях роста», «Кто научит джазменов?»); аналізуються події джаз-фестивалів та концертів («Музыка «Еднності-2005» какая она была», «С саксом вприсядку (Концерт Эрика Мариенталья и Радио Бэнда)», тощо). Окрім «інформування», тут має місце і загальне оцінювання явищ або подій, пов'язаних із функціонуванням цього жанру (концертних виступів, виконання, окремих галузей інфраструктури та інше), наприклад: «Як же виглядаємо ми у своїй джазовій концертній діяльності? Дуже скромно, фрагментарно і не постійно, хоча в нас є власні прекрасні музиканти, професіонали-виконавці, яких знає не лише Україна, але і Європа...» [1; 14]. Або надається оцінка стану джазової освіти: «У нас немає широко поставленої якісної джазової освіти в цій області. Наша джазова освіта ні на чому, окрім інтуїції, не базується...» [1; 14]. Це, з одного боку, підкреслює популярний жанр робіт О. Кізлової, а з іншого, відрізняє їх від більшості інформаційно-просвітницької джазової преси. (Гадаємо, що вона не випадково стала своєрідним представником вітчизняної думки на сторінках джазових видань країн СНД, зокрема журналу «Jazz квадрат», м. Мінськ).

Пріоритетними якостями вищезгаданих форм критики є: миттєвість відгуку на подію; наслідування певних сталих традицій експрес-аналізу; акцентування уваги на найяскравіших моментах джазового життя країни. Хибою такої форми стає відсутність серйозного детального аналізу музичної продукції фестивалю або концерту, тобто превалує певна поверховість та обмеження констатацією фактів або описом зовнішніх ознак певного явища. Тому головне завдання критики – бути уважним оглядачем-хроністом джазового життя, тримати в полі зору всі події, актуальні форми функціонування жанру, ширше – психологію та соціологію джа-

зового життя. Одночасно джазова критика виступає як перший рівень осмислення закономірностей існування джазу в Україні, своєрідного інформатора про стан джазу для науки задля детальнішого та глибинного дослідження.

Хоча процес осмислення джазу на науковому рівні в Україні розпочався порівняно нещодавно, на сьогодні можна констатувати наявність певних якісних напрацювань у цій галузі: наукові статті, нариси та як найвищий щабель – дисертації. Результати досліджень апробуються на конференціях та публікуються у збірках. На жаль, сьогодні в Україні не існує спеціалізованих конференцій та збірок, присвячених суто мистецтву джазу. (Єдиним же винятком можна вважати проведення першої всеукраїнської науково-творчої конференції «Естрадне та джазове мистецтво в контексті сучасної освіти» 21 лютого 2013 р. в НАКККіМ, м. Київ). Це можна пояснити офіційною відсутністю в нашій країні такої окремої музичної спеціалізації як джазологія. Лише окремі статті, присвячені різним проблемам жанру, з'являються в таких академічних збірках як: «Київське музикознавство» (НМАУ, КІМ ім. Р. М. Глієра), «Культура і сучасність», «Мистецтвознавчі записки» (НАКККіМ), та інших. Разом із тим їхнє тематичне коло досить широке: загальні питання функціонування джазу, його роль та місце в музичному мистецтві (О. Войченко, С. Капелюшок, О. Супрун); питання інструментального джазового виконавства, становлення та розвитку різних виконавських шкіл в Україні (М. Булда, А. Гончаров, А. Лозовський, Т. Панько, В. Посвалюк,); питання джазової інфраструктури (І. Кириченко, З. Рось, О. Саранчин, О. Ущипівська); технологія джазової мови та її використання (Т. Вітковська, В. Омельченко, О. Павленко, Т. Шабанова).

За роки державної незалежності України певні зрушення простежуються і на дисертаційному рівні. Першим ґрунтовним науковим дослідженням такого типу стала робота В. М. Олендарьова «Вітчизняний джаз та проблема стилю» (1995 р.). Автор приділив увагу змістовній спрямованості джазу в американській та вітчизняній музичних культурах, закономірностям формування жанрового поля джазу в американській та вітчизняній музиці та узагальнив стилістичні особливості вітчизняного зразка жанру шляхом послідовного аналізу музично-виражальних засобів джазу та принципів їхньої організації (ладу, ритміки, структури, інтонації). Наступним опусом (за хронологією) постав «Джаз у музичній культурі України: соціокультурна та музикознавча інтерпретації» В. І. Романка (2001 р.). Якщо в першій роботі виявлено аналітичний підхід до стилістики вітчизняного джазу, то у другій – історико-статистичний, заснований на систематичі подій, фактів із наданням певної оцінки їх. 2007 року було захищено дисертацію М. Булди «Естрадно-джазова музика в акордеонно-баянному мистецтві України другої половини ХХ – початку ХХІ століття: композиторська творчість і виконавство», присвячену порівнянню вітчизняної та зарубіжної практики. За два роки з'явилась дисертація О. Воропаєвої «Джазінг як форма взаємодії академічного та «третього» пластів у джазі». Це дослідження ґрунтується на аналізі «обробок» у джазовому стилі яскравих творів зі сфери академічної музики. 2009 року О. Хижко захистив дисертацію на тему «Формування навичок естрадно-джазового музикування у студентів музичних училищ». Метою цього дослідження стало теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка методу формування навичок естрадно-джазового музикування.

У цілому складається досить репрезентативна картина: зростання та поширення зацікавленості музикознавців цією тематикою; намічено основні напрями досліджень, що є певними орієнтирами для молодих науковців; поступово підвищується рівень осмислення національного прикладу цього жанру.

Формою, що перебуває між критикою та наукою, можна вважати довідкову літературу (словники, енциклопедії). Остання користується дефініціями, що пройшли неодноразову апробацію в теорії та практиці джазу. З іншого ж боку, ця форма, як показує вітчизняний досвід, активно використовується в музичній журналістиці. Зразком праць такого роду можуть бути «Лексикон джазу» та «Українська енциклопедія джазу» В. Симоненка. Обидві роботи цього автора знаменували етапи процесу розширення і уточнення його узагальнювальних уявлень про різноманітні аспекти функціонування джазу на теренах України й у світі. Особливо яскраво принцип «все охоплення» виявив себе в «Українській енциклопедії джазу», де процес розвитку цього жанру розглянуто в межах 1910 – 1998 років. (Її було видано 2004 року). Головною метою публікації (як стверджує редактор) був не лише довідково-інформаційний ракурс, але й намагання змінити суспільний погляд на український джаз та замислитися над його явищем у загальносвітовому культурному контексті [5; 3]. Енциклопедію поділяють на два розділи. Основну її частину складають біографічні довідки про музикантів та різного роду діячів, чия діяльність відіграла помітну роль у процесі становлення та розвитку українського джазу, зарубіжних музикантів українського походження та ряд статей, присвячених джазовій інфраструктурі (фестивалям, теле- та радіо- передачам, періодичним виданням, закладам освіти, джаз-клубам та іншому). Іншу частину – великий (практично дорівнює першій) додаток, до якого увійшли бібліографія, дискографія, нотографія, переліки українських ансамблів та оркестрів, періодичних видань, фестивалів, концертів, зарубіжних гастролерів, іменний та предметний покажчики. Енциклопедія вийшла у світ після раптової смерті автора. Її було укладено за допомогою дружини Володимира Степановича – Нони Борісівни Бірюкової, яка надала всі необхідні матеріали, та працівників Центру музичної інформації [5; 3–5]. Ця праця дійсно відтворює максимально повну картину історії розвитку джазу в Україні, але все ж видається дещо не завершеним: неточності та знаки запитання в датах, неповні імена – указано лише прізвища, немає традиційної основоположної статті про джаз як явище, статті викладено у формі тез. Мабуть, вищевказані обставини й умови, за яких складалася ця праця, і є причиною тому. Але не зважаючи на це, «Українська енциклопедія джазу» є важливим «джерелом», на базі якого можна відтворювати історію побутування цього жанру в Україні в рамках окресленого раніше періоду.

Загалом – судячи з проведеного дослідження – можна стверджувати, що в Україні за цей період відбулося становлення всіх основних вищезгаданих форм, хоча ще важко говорити про їхній однаковий «розквіт» та однаково професійний рівень. Цьому заважають недостатньо розвинута (порівняно із американською) система інформаційно-просвітницьких засобів – радіо- та теле-проектів, відсутні спеціалізовані канали (типу «М1», естрада, рок). Але вже існують деякі напрацювання в представленій галузі (програми І. Закуса, О. Когана). Спеціалізованих видань – обмаль (журнал «Джаз» – суто популярне видання, головним

завданням якого є хроніка подій, серйозніших завдань він не вирішує). У перспективі слід орієнтуватися на розширення діапазону функцій спеціалізованих журналів за аналогією зарубіжних видань, таких як: «Audio Music» (ленінградський журнал, що складається з двох розділів: 1 – техніка, 2 – музика), «Music box» (московське видання, присвячене ударникам), «Guitar play» (американське видання, присвячене гітаристам), що розраховані на окремий інструментальний або вокальний фах тощо. Це дозволить, з одного боку, звузити русло аналізу, а з іншого, – орієнтуватися на поглиблення аналітичного складника досліджень (від нотних прикладів до аналітичних нарисів, від біографії окремих виконавців до інформації про інструментарій).

В перспективі важливими завданнями мають стати організація спеціалізованих тематичних наукових конференцій та створення збірників. Паралельно з цим треба постійно дбати про підготовку професійних кадрів джазології. У цьому питанні важливу роль мусять відігравати програми навчальних закладів. Пріоритетним напрямком у розвитку джазової освіти в Україні має стати впровадження відповідної спеціалізації з боку як традиційних музикознавчих курсів, так і естрадних відділень. (Перший крок на цьому шляху вже зроблено – у вигляді бакалаврських та магістерських робіт, присвячених історії та теорії цього жанру, які стали можливими завдяки змінам у навчальному плані вишів останнім часом). Ясна річ, що це не має перешкоджати будь-якому з охочих долучитися до процесу осмислення джазу.

Література

1. Кизлова О. Как живется джазу в Украине / О. Кизлова // Джаз. – 2006. – №1. – С. 13–16.
2. Курьшева Т. А. Музыкальная журналистика и музыкальная критика: учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности "Музыковедение" / Т. А. Курьшева. – М.: Владос-Пресс, 2007. – 295 с.
3. Мысовский, В. Джаз: Краткий очерк / В. Мысовский, В. Фейертаг. – Л., 1960. – 49 с.
4. Ньютон Ф. Джазовая сцена / Ф. Ньютон; [пер. с англ. Ю. Т. Верменича]. – Новосибирск: Сибирское университетское издательство, 2007 г. – 224 с.
5. Симоненко В. Українська енциклопедія джазу / В. Симоненко. – К.: Центрмузінформ, 2004. – 230 с.
6. Юрій Верменич о Владимире Симоненко: Портал "uajazz. com" / Режим доступу: <http://uajazz.com/2011/01/simonenko/>

References

1. Ky`zlova O. Kak zhy`vetsya dzhazu v Ukray`ne / O. Ky`zlova // Dzhaz. – 2006. – №1. – S. 13–16.
2. Kuryshva T. A. Muzykal`naya zhurnaly`sty`ka y` muzykal`naya kry`ty`ka: ucheb. posoby`e dlya studentov vuzov, obuchayushhy`hsya po specy`al`nosty` «Muzykovedeny`e» / T. A. Kuryshva. – M.: Vlados-Press, 2007. – 295 s.
3. Mysovsky`j, V. Dzhaz: Kratky`j ocherk / V. Mysovsky`j, V. Fejertag. – L., 1960. – 49 s.
4. N`yuton F. Dzhazovaya scena / F. N`yuton; [per. s angl. Yu. T. Vermeny`cha]. – Novosy`-by`rsk: Sy`by`rskoe uny`versy`tetskoe y`zdatel`stvo, 2007 g. – 224 s.
5. Sy`monenko V. Ukrayins`ka ency`klopediya dzhazu / V. Sy`monenko. – K.: Centrmuzinform, 2004. – 230 s.
6. Yury`j Vermeny`ch o Vlady`my`re Sy`monenko: Portal «uajazz. com» / Rezhy`m dostupu: <http://uajazz.com/2011/01/simonenko/>